

REPUBLIKA HRVATSKA

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

**Programi financiranja
projekata korištenja
sunčeve energije Fonda za
zaštitu okoliša
i energetske učinkovitost**

**Mario Mihetec
dipl.ing.stroj.**

Stručni savjetnik za projekte
energetske učinkovitosti

*Međunarodna konferencija i ostvarivanje poslovne suradnje
TRANS - SOLAR
Zagreb, 23. travnja 2009.*

Sadržaj

- Osnivanje, ustrojstvo i djelatnost Fonda
- Rashodi - prihodi Fonda
- Korištenje sredstava Fonda
- Dodjela sredstava Fonda
- Kriteriji za odabir korisnika sredstava Fonda
- Ulaganja Fonda u projekte OIE i EU
- Tipični projekti
- Što Fond sufinancira u području korištenje sunčeve energije?
- Ostale aktivnosti
- Učinci ulaganja Fonda u projekte EU i OIE

Osnivanje, ustrojstvo i djelatnost Fonda

- Fond je osnovan **Zakonom o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost** (NN 107/03) na temelju:
  - Zakona o zaštiti okoliša (NN 82/94, 128/99)
  - Zakona o energiji (NN 68/01, 177/04)

- Prema odredbama Zakona o zaštiti okoliša Fond se osniva radi osiguranja dodatnih sredstava za financiranje projekata, programa i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unapređivanja okoliša.
- Prema odredbama zakona o energiji Fond se osniva s ciljem sudjelovanja svojim sredstvima u financiranju nacionalnih energetske programe imajući u vidu postizanje energetske učinkovitosti, odnosno korištenja OIE.
- Prema odredbama Zakona o FZOEU Fond je osnovan radi financiranja pripreme, provedbe i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unapređivanja okoliša te u području EU i korištenja OIE

REPUBLIKA HRVATSKA

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Osnivanje, ustrojstvo i djelatnost Fonda

- Pravna osoba s javnim ovlastima
- Osnivačka prava i dužnosti u ime RH obavlja Vlada RH
- Rad Fonda je transparentan i javan
- Nadležna ministarstva:
  - Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva
  - Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva

REPUBLIKA HRVATSKA

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

- Prvi i jedini **izvanproračunski namjenski fond** za financiranje projekata, programa i mjera:
  - zaštite okoliša,
  - gospodarenja posebnim kategorijama otpada,
  - **energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije**

REPUBLIKA HRVATSKA

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Rashodi Fonda

Sredstvima Fonda financiraju se **programi, projekti i slične aktivnosti utvrđeni sukladno Nacionalnoj strategiji zaštite okoliša i Nacionalnom planu djelovanja za okoliš, Strategiji energetskeg razvitka i Programu provedbe strategije energetskeg razvitka te nacionalnim energetskekim programima.**

U sufinanciranju Fond surađuje s bankama i drugim financijskim institucijama.

Prihodi Fonda

Osiguravaju se od:

- naknada onečišćivača okoliša (*emisije CO₂, SO₂ i NO₂*)
- naknada za opterećivanje okoliša otpadom (*neopasni i opasni otpad, industrijski otpad, posebne kategorije otpada - ambalažni otpad, otpadne gume, električni i elektronički otpad, otpadno ulje, vozila, baterije, akumulatori*)
- posebni naknada za okoliš na motorna vozila
- naknada korisnika okoliša (nije u primjeni)
- proračuna jedinica regionalne i lokalne samouprave sukladno zajednički utvrđenim programima
- međunarodne bilateralne i multilateralne suradnje
- prihoda i primitaka od upravljanja slobodnim novčanim sredstvima Fonda donacija, pomoći i drugih izvora

Korištenje sredstava Fonda u području energetske učinkovitosti i obnovljivih izvora energije

- provedbu nacionalnih energetske programa
  - povećanje energetske učinkovitosti u industriji, sektoru usluga i javnom sektoru
  - korištenju visokoučinkovitih kogeneracijskih postrojenja
  - Izgradnji i korištenju centraliziranih toplinskih sustava
- poticanje korištenja obnovljivih izvora energije
  - korištenje sunčeve energije
  - korištenje energije iz biomase
  - korištenje energije iz malih hidroelektrana
  - korištenje geotermalne energije
- poticanje održive gradnje
- poticanje čistijeg transporta
- poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija, programa, projekata i drugih aktivnosti, uključujući i demonstracijske aktivnosti
- ostvarivanje drugih djelatnosti Fonda

Dodjela sredstava Fonda

- **Korisnici sredstava Fonda:**
  - jedinice lokalne i regionalne samouprave (JRS, JLS)
  - trgovačka društva, obrtnici i fizičke osobe
  - nevladine udruge i neprofitne organizacije

- **Odabir korisnika sredstava Fonda:**
  - temeljem javnog natječaja - raspisuje se najmanje jednom godišnje, objavljuje u NN i tisku, na web-u
  - neposrednim sudjelovanjem - odlukom nadležnog tijela Fonda

- **Udio Fonda u prihvatljivim troškovima ulaganja:**
  - do 40% - uobičajeno za sve pravne i fizičke osobe
  - do 60% - JRS i JLS na otocima i planinsko-brdskim područjima
  - do 80% - JRS i JLS na područjima od posebne državne skrbi

Oblici financijskih sredstava Fonda

- **Zajam** – 0% kamatna stopa, rok 7 godina (početak 2 godine, otplata 5 godina), do 1,7 milijuna kuna
- **Subvencija kamate** – umanjenje ugovorene kamatne stope za 2%, do 1,0 milijuna kuna **(bespovratno!)**
- **Financijska pomoć** – za JRS i JLS, do 1,7 milijuna kuna **(bespovratno!)**
- **Donacija** – izrada studija i/ili za neprofitne ustanove i organizacije, do 200 tisuća kuna **(bespovratno!)**

REPUBLIKA HRVATSKA

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Kriteriji za odabir korisnika sredstava Fonda

Opći akti Fonda:

- Pravilnik o uvjetima koje moraju ispunjavati korisnici sredstava Fonda (NN 183/04)
- Pravilnik o postupku objavljivanja natječaja i o odlučivanju o odabiru korisnika sredstava Fonda (NN 183/04)
- Pravilnik o uvjetima i načinu dodjeljivanja sredstava Fonda, te kriterijima i mjerilima za ocjenjivanje zahtjeva za dodjeljivanje sredstava Fonda (NN 18/09)
- Pravilnik o načinu praćenja namjenskog korištenja sredstava Fonda i ugovorenih prava i obveza (NN 183/04)

Potrebna dokumentacija za zaključenje Ugovora

- Prijavni obrazac (prema vrsti projekta)
- Prijedlog projekta (s financijskom konstrukcijom za JLS i JRS)
- Poslovni plan sa zaokruženom financijskom konstrukcijom ulaganja (za pravne osobe osim JLS i JRS)
- Obavijest o razvrstavanju poslovnog subjekta prema NKD-u
- Izvod iz sudskog registra
- Tehnička dokumentacija s pripadajućim dozvolama
- Troškovnici za provedbu projekta
- Glavni i izvedbeni projekt ovjereni od strane ovlaštenog inženjera ili arhitekta
- Karton deponiranih potpisa za raspolaganje sredstvima na žiro-računu
- Popis svih poslovnih računa
- BON 1 i BON 2/SOL 2
- Dokaz o kreditnim obvezama
- Dokaz o podmirenju poreznih i drugih obveza
- Bilanca, PR-RAS
- Kompletno revizorsko mišljenje (u skladu sa zakonskom obvezom)
- Podaci o instrumentima osiguranja (u slučaju dodjele zajma)

REPUBLIKA HRVATSKA

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Ulaganja Fonda u projekte OIE i EU (2004. – veljača 2009.)

Programi i projekti energetske učinkovitosti	Broj projekata	Odobrena sredstva (kn)	Isplaćena sredstva (kn)
provedba nacionalnih energetskih programa	218	130.459.510,85	43.181.211,23
poticanje korištenja obnovljivih izvora energije	69	75.908.979,66	27.496.512,47
poticanje održive gradnje	42	25.047.474,40	5.152.222,64
poticanje čistijeg transporta	6	2.120.051,34	248.697,27
provođenje energetskih audita i demonstracijskih aktivnosti	118	3.665.709,83	3.476.467,52
poticanje obrazovnih, istraživačkih i razvojnih studija	68	8.767.273,89	7.539.400,59
ostali projekti i programi energetske učinkovitosti	5	21.750.000,00	13.766.555,47
UKUPNO	526	267.181.883,92	95.652.671,64

*Međunarodna konferencija i ostvarivanje poslovne suradnje
TRANS - SOLAR
Zagreb, 23. travnja 2009.*

Ulaganja u energetska učinkovitost

- **Industrija, sektor usluga i javni sektor** – javna rasvjeta, zamjena goriva, iskorištavanje otpadne topline
- **Energetski pregledi i demonstracijske aktivnosti**
- **Kogeneracijska postrojenja**
- **Centralizirani toplinski sustavi**
- **Zgradarstvo/održiva gradnja** – niskoenergetski i pasivni objekti, ugradnja novih i/ili zamjena postojećih materijala, komponenti i uređaja, primjena OIE
- **Čistiji transport** – organizacijske i tehničke mjere, korištenje alternativnih goriva, nabava vozila EURO 5

Ulaganja u obnovljive izvore energije

- **Sunčeva energija** – toplinski sunčani kolektori, fotonaponski sustavi
- **Energija vjetra** – razvoj projekata i izgradnja vjetroelektrana
- **Energija biomase** - kogeneracija, toplifikacija, bioplin, kruta biogoriva (drveni ugljen, briketi, peleti) i tekuća biogoriva (biodizel, bioetanol)
- **Energija iz malih vodotoka** – razvoj projekata i izgradnja malih HE
- **Geotermalna energija** – razvoj projekata i izgradnja postrojenja
- **Ostali obnovljivi izvori** - energija plina iz deponija ili postrojenja za preradu otpadnih voda

Tipični projekti
OIE sufinancirani
od Fonda

□ 34 projekta – biomasa

- 15 kotlovnica i kogeneracija
- 7 područnih grijanja
- 6 pogona za proizvodnju peleta
- 5 postrojenja za proizvodnju biodizela
- 1 bioplinsko postrojenje

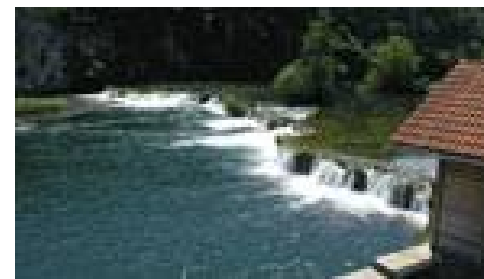
Tipični projekti
OIE sufinancirani
od Fonda

- ❑ **22 projekta - sunčeva energija**
  - Toplinski (17) i fotonaponski sustavi (5)

- ❑ **8 projekata - vjetar**
  - Razvoj projekata (2) i izgradnja vjetroelektrana (6 lokacija)
  - Ukupno instalirano 152 MW

- ❑ **5 ostali OIE projekti**
  - male hidroelektrane, geotermalna energija, dizalica topline, kombinacija 2 i više OIE

Što Fond sufinancira u području korištenje sunčeve energije?

- ❑ **Mjerenje zračenja** – određivanje energetskeg potencijala
- ❑ **Pretvorba sunčeve energije u toplinu**
  - sunčani kolektori u kućanstvima, gospodarstvu, javnom i uslužnom sektoru za pripremu sanitarne i tehnološke tople vode
  - hibridni sustavi koji osim za grijanje mogu služiti i za hlađenje odnosno koji kao rezervni energetskegi izvor koriste ukapljeni naftni plin ili prirodni plin
- ❑ **Pretvorba sunčeve energije u električnu energiju**
  - samostojeći sustavi - ruralna elektrifikacija, napajanje rasvjete reklamnih panoa, prometne signalizacije i komunikacijskih uređaja na prometnicama
  - umreženi sustavi
- ❑ **Pasivna primjena sunčeve energije u zgradarstvu**

Korištenje sunčeve energije u turističkom sektoru

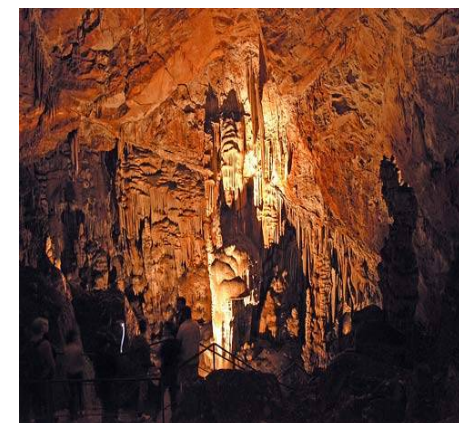
Toplinski sunčani kolektori

- **Najveći potencijal** – grijanje, hlađenje i PTV kod većih grupa potrošača kao što su turistički smještajni kapaciteti
- **Potencijalni korisnici** - hoteli, kampovi, marine, ugostiteljski objekti (restorani), toplice, privatni smještaj (fizičke osobe)

Fotonaponski sustavi

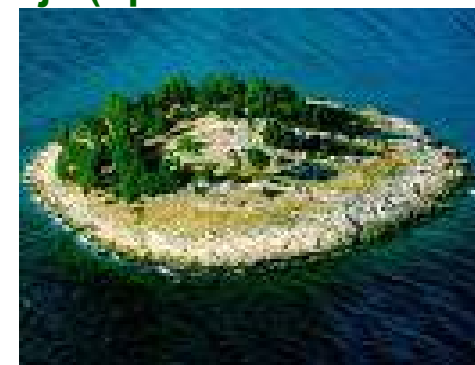
- **Prioritetne namjene** - izolirani objekti na otocima, planinskim područjima i zaštićenim područjima (u smislu poticanja održivog razvitka i turizma)
- **Potencijalni korisnici** - nacionalni parkovi, parkovi prirode, regionalni parkovi i drugi zaštićeni dijelovi prirode

Projekti UNP - sunčeva energija u javnom sektoru na otocima

- ❑ Cilj Programa je realizirati najmanje jedan ogledni, energetske učinkoviti, ekološki i financijski prihvatljivi pilot-projekt korištenja UNP-a i sunčeve energije u javnom sektoru na otocima Dubrovačko-neretvanske, Splitsko-dalmatinske, Šibensko-kninske, Zadarske, Primorsko-goranske, Ličko-senjske i Istarske županije.
- ❑ Fond sufinancira projekte ugradnje sustava UNP-sunčeva energija u objektima u vlasništvu države, jedinica područne (regionalne) samouprave ili jedinica lokalne samouprave (škole, vrtići, domovi za stare i nemoćne, bolnice, zdravstvene stanice, itd.) na otocima
  - **bespovratna sredstva do 60% prihvatljivih troškova ulaganja (oprema i pripadajući radovi)**
  - **ne više od 850.000 kn po projektu**
  - **ukupna ulaganja: 6 milijuna kuna**(realizacija 12 prihvaćenih projekata tijekom 2009.)

REPUBLIKA HRVATSKA

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Projekti UNP i UNP - sunčeva energija u kućanstvima na otocima

- ❑ Cilj Programa je realizirati najmanje 100 projekata u kućanstvima na otocima godišnje u razdoblju od 2008. do 2012. godine, vodeći računa da pripadaju različitim županijama, u kojima bi se kao primarni energent koristio UNP ili kombinirani sustav UNP-sunčeva energija za zagrijavanje, hlađenje, pripremu tople vode i kuhanje
- ❑ Fond sufinancira korisniku izradu projektne dokumentacije, strojarsko građevinske radove postavljanja UNP spremnika te u cijelosti subvencionira kamatu kredita odobrenog kod poslovne banke za postavljanje sustava UNP ili UNP-sunčeva energija
  - **500 kućanstava (100 kućanstava godišnje 2008.-2012.)**
  - **bespovratna sredstva do 26.800 kuna po projektu**

*Međunarodna konferencija i ostvarivanje poslovne suradnje
TRANS - SOLAR
Zagreb, 23. travnja 2009.*

REPUBLIKA HRVATSKA

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Natječaj Fonda za kućanstva na otocima u 2009. godini

- ❑ Natječaj za fizičke osobe s prebivalištem na otoku za sufinanciranje projekata ugradnje sustava za korištenje UNP-a ili kombiniranih sustava UNP-sunčeva energija bit će objavljen **u prvoj polovici 2009. godine**

- ❑ **Sufinanciranje Fonda:**
  - do iznosa od 90%, ali ne više od 1.800,00 kuna, troškovi izrade idejnog rješenja za projekt instalacije malog spremnika UNP-a
  - do iznosa od 60%, ali ne više od 6.000,00 kuna, troškovi izvođenja strojarskih i montažnih radova instalacije malog spremnika UNP-a
  - do iznosa od 60%, ali ne više od 20.000,00 kuna, troškovi izrade projektne dokumentacije termotehničkih instalacija i postavljanja sustava za korištenje UNP-a ili kombiniranog sustava UNP-sunčeva energija

---

**Međunarodna konferencija i ostvarivanje poslovne suradnje
TRANS - SOLAR
Zagreb, 23. travnja 2009.**

REPUBLIKA HRVATSKA

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Natječaj Fonda za kućanstva na otocima u 2009. godini

☐ Odabrani distributer UNP-a je dužan:

- bez nadoknade osigurati dopremu na lokaciju i kompletno održavanje malog spremnika UNP-a
- za kućanstva na nepremoštenim otocima osigurati besplatni (bez plaćanja naknade) mali spremnik UNP-a

Ostale aktivnosti Fonda u području korištenja obnovljivih izvora energije

- ❑ **Podzakonski akti za poticanje proizvodnje toplinske i rashladne energije iz OIE (u pripremi):**
  - MINGORP, Fond – očekivani početak primjene konac 2009.
  - Fond - institucija zadužena za realizaciju sustava poticaja *(kontinuirano – otvoreni javni natječaj Fonda do realizacije planiranih godišnjih sredstava!)*
  - sredstva: 100-200 milijuna kuna godišnje (ovisno o rastu cijena energije)
  - pravne i fizičke osobe
  - dizalice topline, toplinski sunčani kolektori, peći i kotlovi na biomasu

REPUBLIKA HRVATSKA

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Učinci ulaganja Fonda u projekte EU i OIE

- **smanjila se potrošnja i ostvarila ušteda toplinske i električne energije** za čiju je proizvodnju potrebno koristiti fosilna goriva
- na temelju ulaganja u projekte čistije proizvodnje, čistijeg transporta, energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije procjenjuje se godišnje **smanjenje emisije CO₂ za cca. 800.000 tona**

Međunarodna konferencija i ostvarivanje poslovne suradnje
TRANS - SOLAR
Zagreb, 23. travnja 2009.

REPUBLIKA HRVATSKA

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Hvala na pažnji!

Ksaver 208, HR-10000 Zagreb

tel. +385 1 5391 800

fax. +385 1 5391 860

www.fzoeu.hr

kontakt@fzoeu.hr

Međunarodna konferencija i ostvarivanje poslovne suradnje

TRANS - SOLAR

Zagreb, 23. travnja 2009.